
Posiedzenie Plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej

Palestra 1/1, 88-93

1957

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A. Posiedzenie Plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej

W dniach 5 i 6 stycznia 1957 r. odbyło się dwudniowe posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Przyjęcie protokołu posiedzenia plenarnego NRA z dnia 21 października 1956 r.
- 2) Zagadnienia wynikłe w związku z nowelizacją ustawy o ustroju adwokatury.
- 3) Wybory:
  - a) jednego członka Wydziału Wykonawczego (na miejsce adw. St. Kurowskiego, powołanego na stanowisko Prezesa Izby Karnej SN),
  - b) Rzecznika dyscyplinarnego NRA,
  - c) 3 zastępców Rzecznika dyscyplinarnego NRA,
  - d) 17 członków Wyższej Komisji Dyscyplinarnej,
  - e) 5 członków Komisji Rewizyjnej NRA oraz 2 zastępców.
- 4) Zmiana § 2 Regulaminu Walnego Zgromadzenia Izby Adwokackiej.
- 5) Sprawozdanie z działalności Funduszu Zasiłków NRA i podwyższenie składki miesięcznej pobieranej na ten cel od adwokatów.
- 6) Uchwalenie preliminarza budżetowego NRA.
- 7) Sprawa gospodarowania nadwyżkami uzyskanymi przez zespoły adwokackie z pobieranego od klientów ryczałtu tytułem zwrotu ogólnych kosztów własnych zespołów (§ 7a rozp. Min. Spraw. z dn. 23.VI.1956 r.).
- 8) Wolne wnioski

W posiedzeniu wzięli udział wszyscy członkowie Naczelnej Rady Adwokackiej, przy czym w zastępstwie Dziekana Rady Adwokackiej w Gdańsku adw. E. Masiaka przybył na posiedzenie Wicedziekan adw. Gracjan Płóceniak, a w zastępstwie Dziekana Rady Adwokackiej w Zielonej Górze adw. Ireny Barszczewskiej — Wicedziekan adw. Roman Łaniecki.

ad 2) Zagadnienia wynikłe w związku z nowelizacją ustawy o ustroju adwokatury omówił wszechstronnie Prezes NRA adw. M. Kulczycki. W dyskusji zabierali głos następujący członkowie NRA: adw. St. Garlicki, Z. Albrecht, K. Stach, K. Buchała, S. Dek, Fr. Sadurski, G. Płóceniak, St. Gąsiorowski, St. Janczewski, R. Łaniecki, St. Longchamps, K. Bielski, A. Gutowicz, J. Michałak i St. Piasecki. Po dyskusji Naczelna Rada Adwokacka powzięła następującą jednomyślną uchwałę:

„Naczelna Rada Adwokacka po omówieniu na plenarnym posiedzeniu odbytym w dniach 5 i 6 stycznia 1957 r. ustawy z dnia 19 listopada 1956 r. o zmianie prawa o ustroju adwokatury.

u c h w a l a :

I. Naczelna Rada Adwokacka stwierdza, że adwokatura uważa nowelę do ustawy o ustroju adwokatury za poważny krok naprzód w kierunku demokratyzacji adwokatury, ponieważ nowela:

- 1) przywraca częściowo samorząd adwokacki, przekazując organom adwokatury sądownictwo dyscyplinarne, a także orzekanie w toku instancji w niektórych sprawach adwokatury,
- 2) znosi w znacznym stopniu ingerencję administracji państwowej w sprawach adwokatury, a zwierzchni nadzór Ministra Sprawiedliwości redukuje do uchylania sprzecznych z prawem lub interesem publicznym uchwał organów adwokatury i do rozwiązywania rad adwokackich w przypadkach naruszenia prawa lub zagrożenia interesowi publicznemu,
- 3) wzmacnia niezależność adwokatury oraz zabezpiecza wolność słowa i pisma przy wykonywaniu zawodu adwokata, uchylając możliwość skreślenia adwokata z listy w trybie administracyjnym z powodu zarzutu braku rękojmi właściwego wykonywania zawodu, a nadto znosząc dyskryminujący podział adwokatów według kryterium szczególnej rękojmi,
- 4) podnosi powagę i autorytet adwokata występującego przed sądem przez zapewnienie mu ochrony prawnej podobnie jak sędziemu i prokuratorowi,
- 5) polepsza warunki podnoszenia poziomu zawodowego adwokatury przez przedłużenie aplikacji adwokackiej do 3 lat i przez zniesienie możliwości uzyskania zwolnień od ukończenia wyższych studiów prawniczych i odbycia aplikacji adwokackiej jako warunku wpisu na listę,
- 6) zapewnia adwokataturze wpływ na działalność ustawodawczą przez włączenie do zakresu działania Naczelnej Rady Adwokackiej przedstawiania Ministrowi Sprawiedliwości postulatów w dziedzinie ustawodawstwa.

II. Zarazem Naczelna Rada Adwokacka stwierdza, że pozostawienie w zakresie działania Ministra Sprawiedliwości rozstrzygania odwołań od odmowy wpisu na listę stanowi istotne uszczuplenie samorządu adwokackiego i wymaga rychłego uchylecia w celu zapewnienia adwokataturze pełni uprawnień w tym zakresie.

III. Naczelna Rada Adwokacka uważa, że obecne trudności w adwokataturze, w szczególności jej nadmierna liczebność w stosunku do możliwości zatrudnienia i potrzeb ludności, są w znacznej mierze wynikiem nieustalenia przez Ministra Sprawiedliwości liczby adwokatów i aplikantów adwokackich dla poszczególnych wojewódzkich izb adwokackich, co powoduje całkowitą bezplanowość wpisów na listę adwokatów. W związku z tym Naczelna Rada Adwokacka uznaje za jedno z najpilniejszych zadań ustalenie ilości rocznego dopływu adwokatów w poszczególnych wojewódzkich izbach adwokackich.

IV. Naczelna Rada Adwokacka uznaje za pilne wykonanie następujących zadań:

1) **W zakresie sądownictwa dyscyplinarnego:**

dokonanie w jak najkrótszym czasie w izbach adwokackich, w których to jeszcze nie nastąpiło, wyboru i ukonstytuowania się wojewódzkich komisji dyscyplinarnych; przejmą one od dotychczasowych komisji dyscyplinarnych sprawy będące w toku.

2) **W zakresie uchwał rad adwokackich:**

zwrócenie uwagi na konieczność wnikliwego rozpatrywania wszelkich spraw i należyte uzasadnianie pod względem faktycznym i prawnym każdej uchwały w celu umożliwienia kontroli zasadności uchwały w trybie odwoławczym.

3) W sprawie zespołów adwokackich:

opracowanie nowych przepisów przy wykorzystaniu dotychczasowych doświadczeń i przeprowadzenie szerokiej dyskusji we wszystkich izbach adwokackich nad przygotowanym przez Wydział Wykonawczy projektem tych przepisów. Zobowiązuje się Wydział Wykonawczy do kontynuowania prac podjętych nad tym zagadnieniem, które ma szczególnie doniosłe znaczenie dla ogółu adwokatów.

4) W zakresie planowania dopływu do adwokatury:

opracowanie przez Wydział Wykonawczy Naczelnej Rady Adwokackiej, po zasięgnięciu opinii rad adwokackich, 5-letniego planu dopływu nowych kadr do adwokatury na terenie poszczególnych wojewódzkich izb adwokackich oraz dołożenie usilnych starań o realizację tego planu.

5) W zakresie podniesienia poziomu zawodowego adwokatury:

opracowanie regulaminów ustalających jednolite zasady kształcenia aplikantów adwokackich i przeprowadzenia egzaminów adwokackich. Należy przy tym zwrócić uwagę na konieczność poddania rewizji dotychczasowych metod szkolenia aplikantów adwokackich. Naczelna Rada Adwokacka zwraca uwagę na konieczność kontynuowania przez Wydział Wykonawczy prac rozpoczętych w tym zakresie.

6) W zakresie ustawodawstwa:

podjęcie wysiłków zmierzających do wprowadzenia gwarancji prawnych, zabezpieczających przestrzeganie praworządności. Rozpatrując tę problematykę ze stanowiska adwokatury, Naczelna Rada Adwokacka zleca Wydziałowi Wykonawczemu wystąpienie do Ministra Sprawiedliwości z postulatem ustawowego uregulowania — jeszcze przed ogólną kodyfikacją prawa — następujących zagadnień:

- a) zapewnienia obronie realnego udziału w toku całego postępowania karnego oraz wprowadzenia obowiązkowego zastępstwa adwokackiego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym,
- b) uchylecia przepisów prawnych przewidujących możliwość nałożenia na adwokata grzywny w zakresie policji sesyjnej,
- c) ustanowienia sądownictwa administracyjnego dla orzekania o legalności decyzji władz administracyjnych,
- d) dopuszczenia zastępstwa adwokackiego w postępowaniu w sprawach ze stosunku pracy przed zakładowymi komisjami rozjemczymi i instancjami związkowymi,
- e) uchylecia przepisów wyłączających zastępstwo adwokackie przed kolegiami karno-administracyjnymi oraz dopuszczenia odwołania do sądu w sprawach orzecznictwa karno-administracyjnego,
- f) dopuszczenia zastępstwa adwokackiego w postępowaniu przed państwowymi komisjami arbitrażowymi,
- g) zniesienia biur pisania podań, sprzyjających szerzeniu się pokątnego doradztwa.

Adw. St. Garlicki omówił sprzeczność istniejącą pomiędzy art. 86 ust. 2 ustawy o ustroju adwokatury („Za zgodą rady adwokackiej aplikacja może odbywać się u adwokata wykonywającego zawód indywidualnie, jeżeli daje on rękojmię nale-

żytego wykształcenia i wychowania zawodowego aplikanta”), a art. 4 ust. 1 noweli („Aplikanci adwokaccy odbywający dotychczas aplikację poza zespołem podlegają włączeniu do zespołu”) i zgłosił następujący wniosek:

„Mając na uwadze, że między art. 86 ust. 2 ustawy o ustroju adwokatury a art. 4 ust. 1 noweli z dnia 19 listopada 1956 r. (Dz. U. Nr 54, poz. 248) zachodzi nie dająca się pogodzić sprzeczność, że art. 4 ust. 1 noweli znalazł się w tekście tylko wskutek przeoczenia ze strony ustawodawcy, Naczelna Rada Adwokacka nie widzi możliwości realizacji przepisu art. 4 ust. 1 noweli i zaleca radom adwokackim utrzymanie dotychczasowego stanu rzeczy, jeżeli chodzi o odbywanie aplikacji u adwokatów wykonujących zawód indywidualnie”.

Powyższy wniosek został uchwalony jednomyślnie.

ad 3) Przed przystąpieniem do wyborów uzupełniających skład Wydziału Wykonawczego (na miejsce b. adw. Stefana Kurowskiego) wywiązała się ożywiona dyskusja na temat podstaw prawnych do dokonania takiego wyboru. Przeciwno zreferowanemu przez adw. Fr. Sadurskiego wnioskowi Wydziału Wykonawczego o przeprowadzenie wyborów uzupełniających wypowiedział się przede wszystkim Dziekan Rady Adwokackiej w Szczecinie adw. St. Piasecki twierdząc, że obecnie obowiązujące przepisy prawne nie pozwalają na dokonanie takich wyborów. Zdaniem adw. Piaseckiego — z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 19 listopada 1956 r., nowelizującej prawo o ustroju adwokatury, wybory do naczelnych organów adwokatury mogą być przeprowadzone tylko przez Zjazd Adwokatury, który powinien się odbyć w dniu 24 lutego 1957 r. Ponadto za zwołaniem Zjazdu Adwokatury dla dokonania wyborów do Naczelnej Rady Adwokackiej, Wyższej Komisji Dyscyplinarnej i Komisji Rewizyjnej wypowiedział się również adw. Gutowicz, Dziekan Rady Adwokackiej w Opolu.

Za przeprowadzeniem wyborów uzupełniających do Wydziału Wykonawczego wypowiedzieli się adwokaci: Garlicki, Stach, Albrecht i Szuldenfrei. Wymienieni mówcy zwrócili uwagę na przepis art. 5 ustawy z dnia 19 listopada 1956 r., który głosi, że kadencja obecnych organów adwokatury trwa 3 lata i w związku z tym Naczelna Rada Adwokacka nie ma prawa zwoływać Zjazdu Adwokatury przed upływem tego czasu dla dokonania wyborów. Ponieważ zachodzi istotnie faktyczna potrzeba uzupełnienia składu Wydziału Wykonawczego, przeto należy wyboru dokonać na podstawach dotychczasowych poprzez dziekanów rad adwokackich. W głosowaniu nad wnioskiem Wydziału Wykonawczego o przeprowadzenie wyborów uzupełniających padło 21 głosów przeciwko 2 głosom (adw. Piasecki i adw. Łaniecki).

W wyniku przeprowadzonych tajnych wyborów do Wydziału Wykonawczego NRA wybrany został **adw. Maurycy Karniol z Warszawy**.

Następnie — na wniosek adw. Fr. Sadurskiego — w głosowaniu tajnym Rzecznikiem dyscyplinarnym NRA wybrany został **adw. Władysław Pocięj**, dotychczasowy członek Wydziału Wykonawczego.

Na wniosek Dziekana Rady Adwokackiej w Katowicach adw. K. Stacha postanowiono powołać 3 zastępców Rzecznika dyscyplinarnego, mających siedziby w Warszawie. Spośród zgłoszonych kandydatur, w głosowaniu tajnym wybrano zastępcami Rzecznika dyscyplinarnego NRA następujących adwokatów:

- 1) **adw. Jana Pietrusińskiego,**
- 2) **adw. Leona Różyckiego,**
- i 3) **adw. Tadeusza de Virion.**

Przed przystąpieniem do wyborów członków Wyższej Komisji Dyscyplinarnej, na wniosek Wydziału Wykonawczego ustalono, że 10 członków zostanie wybranych spośród adwokatów mających siedziby w Warszawie, a 7 spośród adwokatów spoza Warszawy.

Spośród zgłoszonych — w imieniu Wydziału Wykonawczego — przez adw. Fr. Sadowskiego kandydatów, wybrani zostali w tajnym głosowaniu do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej:

- 1) adw. Antoni Bądkowski z Warszawy,
- 2) adw. William Beyer z Warszawy,
- 3) adw. Edmund Biejał z Warszawy,
- 4) adw. Jan Gadomski z Wrocławia,
- 5) adw. Stanisław Hejmowski z Poznania,
- 6) adw. Mieczysław Jarosz z Łodzi,
- 7) adw. Mieczysław Kijas z Warszawy,
- 8) adw. Józef Kliński z Warszawy,
- 9) adw. Stanisław Koziolkiewicz z Warszawy,
- 10) adw. Bolesław Malczyk z Katowic,
- 11) adw. Karol Pędowski z Warszawy,
- 12) adw. Stefan Sztromajer z Łodzi,
- 13) adw. Stefan Szwentner z Lublina,
- 14) adw. Józef Szymański z Krakowa,
- 15) adw. Władysław Sieroszewski z Warszawy,
- 16) adw. Antoni Tyszyński z Warszawy,
- i 17) adw. Michał Willamowicz z Warszawy.

Do Komisji Rewizyjnej NRA w tajnym głosowaniu wybrano:

- 1) adw. Tadeusza Dublasiewicza z Warszawy,
- 2) adw. Eugeniusza Ernsta z Warszawy,
- 3) adw. Zygmunta Kałapskiego z Olsztyna,
- 4) adw. Janusza Pattka z Rzeszowa,
- i 5) adw. Walentego Pientkę z Opola.

Zastępcami członków Komisji Rewizyjnej NRA zostali:

- 1) adw. Aniela Steinsbergowa z Warszawy,
- i 2) adw. Eugeniusz Zejda z Łodzi.

ad 4) W następnym punkcie porządku dziennego adw. M. Hiszpański zreferował sprawę zmiany § 2 Regulaminu Walnego Zgromadzenia Izby Adwokackiej. Regulamin ten przewiduje, że Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno być zwoływane w IV kwartale każdego roku do dnia 15 grudnia. Stosownie zaś do art. 18 pkt 2 i 4 ustawy o ustroju adwokatury do zakresu działania Walnego Zgromadzenia należy uchwalanie budżetu i ustalanie składki rocznej na potrzeby izby oraz zatwierdzanie zamknięć rachunkowych i udzielanie radom adwokackim absolutorium. Instrukcja w sprawie układania preliminarzy budżetowych przez wojewódzkie rady adwokackie ustala w § 1, że rok budżetowy zbiega się z rokiem kalendarzowym. W związku z powyższym, w razie zwołania Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w terminie określonym w Regulaminie Zgromadzenia Izby Adwokackiej, tj. do dnia 15 grudnia, przedmiotem obrad takiego Zgromadzenia nie mogłoby być zatwierdzenie

zamknąć rachunkowych za bieżący rok budżetowy, albowiem do dnia 15 grudnia nie można byłoby sporządzić bilansu oraz wykonać budżetu za okres budżetowy.

Biorąc powyższe pod uwagę, Naczelna Rada Adwokacka uchwaliła następujące brzmienie § 2 ust. 1 Regulaminu Walnego Zgromadzenia Izby Adwokackiej:

„Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno być zwołane najpóźniej do końca marca każdego roku budżetowego”.

ad 5) Po złożeniu sprawozdania z działalności Funduszu Zasiłków NRA, adw. Michał Kulczycki, Prezes NRA, w imieniu Wydziału Wykonawczego zgłosił wniosek o podwyższenie składki miesięcznej od każdego adwokata z 20 do 30 złotych.

Po przeprowadzonej dyskusji Naczelna Rada Adwokacka uchwaliła podwyższenie składki na Fundusz Zasiłków NRA do 30 złotych miesięcznie od każdego adwokata, począwszy od dnia 1 stycznia 1957 r., z jednoczesnym zniesieniem systemu dotacji.

Ponadto Naczelna Rada Adwokacka przyjęła zgłoszony przez adw. St. Garlickiego dezyderat, by rady adwokackie otrzymały szczegółowe sprawozdania z działalności Funduszu Zasiłków.

ad 6) Po dyskusji nad budżetem Naczelnej Rady Adwokackiej plenum uchwaliło preliminarz budżetowy NRA na okres 3 miesięcy, tj. od dn. 1 stycznia do 31 marca 1957 r.

Preliminarz ten zamyka się po stronie przychodów i rozchodów kwotą 187.200 zł.

ad 7) Zagadnienie gospodarowania nadwyżkami uzyskanymi przez zespoły adwokackie z pobieranego od klientów ryczału tytułem zwrotu ogólnych kosztów własnych zespołów (§ 7 a rozp. Min. Spraw. z dn. 23.VI.1956 r.) zreferował adw. Zygmunt Albrecht, Dziekan Rady Adwokackiej w Łodzi.

Po przeprowadzonej dyskusji Naczelna Rada Adwokacka powzięła następującą uchwałę:

„Nadwyżkę powstałą w zespole adwokackim z ryczału przewidzianego w § 7 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 23.VI.1956 r. przelewa się na Fundusz Izby Adwokackiej, którego cele określi Walne Zgromadzenie Izby”.

ad 8) W wolnych wnioskach poruszono szereg zagadnień interesujących adwokatów. I tak: adw. St. Garlicki poruszył sprawę zaopatrzenia emerytalnego dla adwokatów; adw. Z. Albrecht poruszył zagadnienie wynagrodzenia członków rad adwokackich, zgłaszając zarazem dezyderat pod adresem Wydziału Wykonawczego, by ten opracował i ustalił właściwe normy wynagrodzeń; adw. Fr. Sadurski poruszył sprawę kandydatów na aplikantów adwokackich z nakazu pracy; adw. St. Piasecki poruszył zagadnienie stosunku rad adwokackich do zespołów w związku ze zdarzającymi się wypadkami odmowy ze strony zespołów przyjmowania egzaminowanych aplikantów.

Na zakończenie ustalono, że następne posiedzenie plenarne Naczelnej Rady Adwokackiej odbędzie się w marcu 1957 r.